

**Varbergs
kommun**
HAMN & GATA

STADEN FÖR ALLA

Riktlinjer för ökad tillgänglighet och användbarhet på allmän plats i Varbergs tätort

STADEN FÖR ALLA

Riktlinjer för ökad tillgänglighet och användbarhet på allmän plats i Varbergs tätort

- Antogs av Hamn- och gatunämnden den 19 nov 2012.
- Framställdes av Hamn- och gatuförvaltningen med nedanstående organisation.

Projektgrupp, Hamn- och gatuförvaltningen

Christer Lagerkvist, enhetschef trafik, (projektledare för riktlinjerna)
Andreas Lindqvist, landskapsarkitekt
Marie Gunsell, karttekniker
Tomas Kaspersson, enhetschef gatuunderhåll
Innocent Nyatanyi, gatuprojektör
Lennart Derle, trafikingenjör

Styrgrupp, Hamn- och gatuförvaltningen

Stefan Eglinger, förvaltningschef
Liv Sonntag, avdelningschef, (beställare av riktlinjerna)

Referensgrupp

Christer Lagerkvist, Hamn- och gatuförvaltningen
Andreas Lindqvist, Hamn- och gatuförvaltningen
Roger Almén, Marknad Varberg
Agneta Lindström, Stadsbyggnadskontoret
Vivian Behm, Reumatikerföreningen, ordf. KHRR
Berit Bengtsson, Hörselskadades förening
Tore Nilsson, Varbergs handikappidrott

Konsult

Landskapsgruppen AB, Göteborg

Hemsida: www.landskapsgruppen.se

Uppdragsansvarig/författare: Roland Ahlgren, roland.ahlgren@landskapsgruppen.se

Handläggare: Lars Löwenadler, lars.lowenadler@landskapsgruppen.se

Foto: Roland Ahlgren, Lars Löwenadler

Förord

Stadens offentliga platser inklusive gatumiljön spelar en viktig roll för alla medborgare i staden. Varberg är en stad med lång historia och många äldre miljöer som är viktiga att bevara samtidigt som helt andra planeringsförutsättningar gäller i dagsläget. Förändrade värderingar, levnadsvanor och resmönster ger ett ökat fokus på till exempel kollektivtrafik, trafiksäkerhet och prioritering av oskyddade trafikanter.

I lagstiftningen ställs krav på att platser och områden ska utformas så att de blir både tillgängliga och användbara för personer med nedsatta funktioner. Det räcker alltså inte att alla kravmått är uppfyllda utan planeringen och utformningen måste baseras på kunskap om vilka behov som ska tillfredställas. Samtidigt vet vi att det som är nödvändigt för en del underlättar för alla.

Med rätt inställning och bakgrundskunskap är det ingen omöjlighet att göra Varberg till en stad för alla. Mycket har gjorts, åtgärderna i handlingsplanen från 2005 är till stora delar genomförda men vi behöver lära oss mer och ta itu med ytterligare behov som finns.

”Staden för alla - Riktlinjer för ökad tillgänglighet och användbarhet i Varbergs tätort” pekar ut riktningen för Hamn- och gatuförvaltningens arbete de kommande åren där prioriterade målområden presenteras tillsammans med översiktliga kostnadsbedömningar som underlag för budgetbeslut.

Varberg den 19 november 2012

Ann-Charlotte Stenkil
ordförande, Hamn- och gatunämnden

Stefan Eglinger
förvaltningschef, Hamn- och gatuförvaltningen

Innehåll

1. INLEDNING.....	4
1.1 BAKGRUND	4
1.2 PROJEKTMÅL	4
1.3 AVGRÄNSNINGAR	5
1.4 LAGAR OCH REGELVERK.....	6
2. RIKTLINJERNA I ETT SAMMANHANG	7
2.1 KOMMUNENS STYRANDE DOKUMENT MED ANKNYTNING TILL RIKTLINJERNA.....	7
2.2 UPPFÖLJNING AV HANDLINGSPLANEN FRÅN 2005, ÅTERSTÅENDE ARBETE	9
3. PRIORITERADE MÅLOMRÅDEN	10
3.1 PLANERING.....	10
3.2 FYSISKA ÅTGÄRDER	11
3.2.1 <i>Fortsatt utbyggnad av jämna gångytor i innerstaden till ett enhetligt nät</i>	<i>11</i>
3.2.2 <i>Förbättring av handikapparkeringarna i innerstaden</i>	<i>12</i>
3.2.3 <i>Översyn av soffor på utpekade stråk.....</i>	<i>12</i>
3.2.4 <i>Åtgärd av korsningar i innerstaden och på utpekade stråk</i>	<i>12</i>
4. EKONOMI	13

Bilagor

- Bilaga 1 Lagrumsreferenser
- Bilaga 2 Illustration av innerstaden, utpekade stråk och publika målpunkter

1. Inledning

1.1 Bakgrund

För att alla ska kunna ta del av samhället måste den fysiska miljön utformas så att personer med eller utan fysiska hjälpmedel, kan förflytta sig på våra gator och torg. Att skapa en god tillgänglighet är ingen marginell fråga eftersom det berör alla mer eller mindre i olika faser av livet.

Hamn- och gatuförvaltningen har sedan många år framgångsrikt arbetat med att förbättra gatumiljön för personer med nedsatta funktioner. "Handlingsplan för ökad tillgänglighet i innerstaden" som antogs 2005 är styrande för det löpande arbetet men behöver uppdateras av flera skäl där de tre viktigaste beskrivs nedan.

1. Ytterligare behov finns

Huvuddelen av de åtgärder som beskrevs i handlingsplanen har blivit utförda. De nya utmaningar som finns behöver beskrivas för att aktualisera frågan och leda insatserna vidare till nästa nivå.

2. Reviderade lagar

Lagar och föreskrifter inom området "tillgänglighet för personer med nedsatta funktioner" har reviderats och skärpts.

3. Säkerställa kunskap i hela organisationen

Den faktiska tillgängligheten som uppnås bygger till stor del på att varje medarbetare får insikt om vilka behov som behöver uppfyllas och tillämpar kunskapen i alla steg från planering till utförande samt drift- och underhåll. Framtagandet av riktlinjerna har genomförts som en lärande process där projektgruppen samverkat med kommunala handikapprådet. Riktlinjerna utgör ramen och pekar ut riktningen för det fortsatta arbetet men ställer samtidigt krav på utbildningsinsatser och dialog inom organisationen för att omsätta ambitionerna till praktisk handling.

1.2 Projekt mål

Riktlinjerna ska utgöra underlag för förvaltningens budgetberedning av egna investeringar med syfte att öka tillgängligheten för personer med nedsatta funktioner. Framställandet av riktlinjerna ska även generera underlag för riktlinjer på utformning.

1.3 Avgränsningar

Att utveckla Varberg till en stad för alla är ett omfattande arbete med åtgärder på många plan. Med rätt kunskap kan många insatser utföras inom ordinarie verksamhet och budget eftersom de hänger samman med andra ämnesområden. Vissa typer av åtgärder är dock direkt relaterade till funktionshinderområdet och kräver riktade insatser för att kunna genomföras.

Handlingsplanen från 2005 avgränsades till att gälla behov av åtgärder i innerstaden. I föreliggande plan har den geografiska avgränsningen utökats till att även omfatta väl frekventerade gångstråk mellan innerstaden och publika målpunkter. För att anpassa omfattningen av arbetet efter förvaltningens resurser sammanställde projektgruppen nedanstående frågor. Frågorna utgör avgränsningar för riktlinjerna och har verifierats med referensgruppen under projektets gång.

1	Är trottoarerna tillräckligt tillgängliga med släta gångbaneläddar på en sida?
2	Är gågatorna Kungsgatan och Torggatan tillgängliga?
3	Är innerstadens toaletter tillräckligt många och har de tillräcklig bekvämlighet? (Finns studerat och redovisat i annat projekt)
4	Hur många handikapparkeringar behövs i innerstaden? Behov av ramp till trottoar?
5	Är antalet soffor (vilplatser) i innerstaden tillräckligt? Är de tillgängliga?
6	Är busshållplatserna i innerstaden tillgängliga? (Studeras inte i detta projekt – större förändring väntas pga. ny linjesträckning)
7	Är den kommunala skyltningen tillräckligt omfattande och läsbar ur funktionshindersynpunkt?
8	Hur ska information till medborgaren om tillgänglighet ske?
9	Vilka förbättringar behövs för de utpekade stråken? Översiktlig inventering mellan innerstaden och publika målpunkterna: a) Sparbankshallen b) Sjukhuset c) Håstens torg d) Järnvägsstationen e) Fästningen (norra och södra fästningshörnan) f) Parkeringshuset Briggen g) Lassabacka handelsområde
10	Är det möjligt att korsa och ta del av torghandeln på Stora torget?
11	Hur ser Strandbadplatsernas tillgänglighet och koppling till gatunätet ut? (Finns studerat och redovisat i annat projekt)

1.4 Lagar och regelverk

I den nya plan- och bygglagen som gäller från och med 2 maj 2011 har tillgänglighetskraven stärkts. Det är inte alltid självklart hur reglerna i bygglagstiftningen ska tolkas. I sista hand är det rättsväsendet som gör tolkningen. Rättsfall finns på www.boverket.se

Nyanläggning på allmän platsmark

För nyanläggning gäller [BFS 2011:5, ALM 2](#), "Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader".

Retroaktiva krav för befintlig miljö

Hinder mot tillgänglighet eller användbarhet ska alltid avhjälpas om hindret med hänsyn till praktiska och ekonomiska förutsättningar kan anses enkelt att avhjälpas. För allmän plats gäller detta oberoende av om annan ändring sker enligt [BFS 2011:13, HIN 2](#), "Boverkets föreskrifter och allmänna råd om avhjälpan av enkelt avhjälpta hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser".

Definition av funktionsnedsättning och tillämpning av lagstiftning

I Sverige har cirka 20 procent av befolkningen någon form av bestående funktionsnedsättning. Västra Götalandsregionen sammanfattar funktionsnedsättningarna till de fem huvudgrupperna: Svårt att höra, svårt att se, svårt att röra sig, svårt att tåla vissa ämnen och svårt att bearbeta, tolka och förmedla information. Som hjälp för planering, projektering och upphandling har man sammanställt tillämpliga lagkrav och riktlinjer uppdelat på olika standardnivåer ([Tillgängliga och användbara miljöer - Riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet" version 1.1](#)).

Tillgänglig och användbar

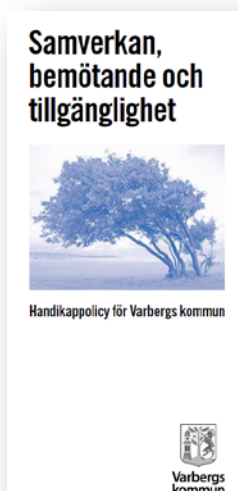
I lagstiftningen ställs krav på att platser och områden ska utformas så att de blir både tillgängliga och användbara för personer med nedsatta funktioner. Det räcker alltså inte att alla kravmått är uppfyllda utan planeringen och utformningen måste baseras på kunskap om vilka behov som ska tillfredställas.

2. Riktlinjerna i ett sammanhang

Implementeringen av riktlinjerna bör ske integrerat med övrig verksamhet. För att nå effekt bör rutiner skapas så att tillgänglighet för personer med nedsatta funktioner bevakas och beaktas i alla skeden. Nedan presenteras kommunens styrande dokument som har koppling till ämnesområdet.

2.1 Kommunens styrande dokument med anknytning till riktlinjerna

Handikappolicy för Varbergs kommun

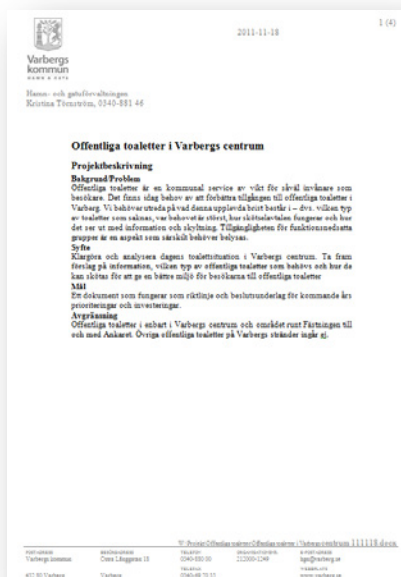

Antogs av kommunfullmäktige i maj 2003

”Arbetet med att skapa goda förutsättningar för barn och vuxna med funktionsnedsättning är allas vårt ansvar. Denna grundsyn ska genomsyra kommunens alla verksamheter och beaktas i allt policy- och planeringsarbete.

Varje styrelse och nämnd har därför ett ansvar för att på olika sätt arbeta vidare med denna policy och att fortlöpande följa upp arbetet.”

Offentliga toaletter i Varbergs centrum

Dokumentet som tas fram under 2012-2013 ska fungera som riktlinje och beslutsunderlag för kommande års prioriteringar och investeringar.

”Det finns idag behov av att förbättra tillgången till offentliga toaletter i Varberg. Vi behöver utreda vad denna upplevda brist består i – dvs. vilken typ av toaletter som saknas, var behovet är störst, hur skötselavtalen fungerar och hur det ser ut med information och skyltning. Tillgängligheten för funktionsnedsatta grupper är en aspekt som särskilt behöver belysas.”

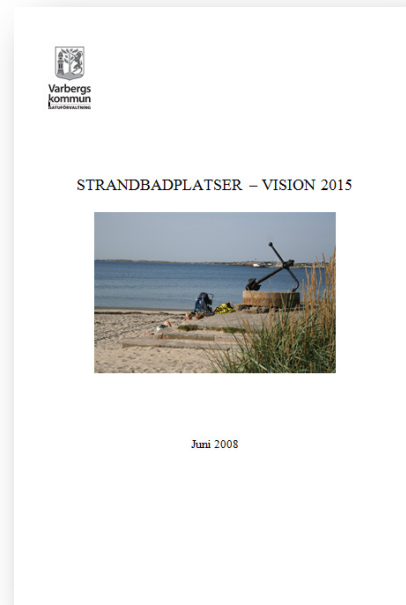
Strandbadplatser – Vision 2015

Rapporten från 2008 redovisar en grov kostnadsbedömning för olika idéer och tankar där de beskrivna projekten kommer att behandlas i kommande budgetarbeten.

”Det speciella badet för funktionshindrade vid lilla Apelviken bedöms idag vara tillräckligt för att tillgodose behovet för funktionshindrade.

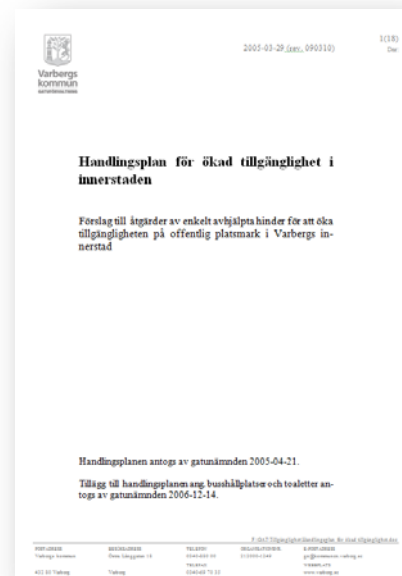
Tillgängligheten till många av de övriga badplatserna måste förbättras. Gångvägar från speciellt parkeringsplatser och toalettbyggnader fram till själva strandområdena måste förbättras (hårdgöras) så att tillgängligheten blir bra. Handikapparkering ska vara ordnad i samband med dessa gångvägar.

Ytterligare någon badplats i södra och norra kommundelarna bör utrustas med ramp och räcke i stil med femte vik på Getterön. Rampen underlättar för rullstolsburna att komma till vattnet.”

Handlingsplan för ökad tillgänglighet i innerstaden

Den nu gällande handlingsplanen antogs av gatunämnden 2005 med tillägg för busshållplatser och toaletter 2006. Beskrivna åtgärder i handlingsplanen är till stora delar uppfyllda.

2.2 Uppföljning av handlingsplanen från 2005, återstående arbete

Planen från 2005 var inriktad på åtgärder av enkelt avhjälpna hinder i innerstaden. Totalt budgeterade kostnader beräknades till 9,8 Mkr, varav administration 0,5 Mkr (kostnadsnivå 2005). Totalt tilldelades 12 Mkr för perioden 2005 till och med 2011.

Dagsläget i förhållande till uppställda målbilder år 2005 redovisas i nedanstående tabell.

Åtgärd i innerstaden	Måluppfyllelse	Kommentar
Släta hållar på gångbanor med gatsten beräknad volym 1500 löpmeter	Utfört enligt plan	Åtgärden omtyckt, fortsatt utbyggnad efterfrågas
Ombyggnad av gångpassager i innerstaden 80 st.	43 st. utförda	Fortsatt åtgärd i föreliggande riktlinjer
Trappor, kompletteringar ledstång och kontrastmarkering	Utfört enligt plan	Pilhagsparken åtgärdad
Rännalar tas bort 50 st.	Utfört enligt plan	
Medverkan till markering/borttagning av utstickande trappsteg i gångbanan, 60 st.	Delvis utfört som passa på åtgärd vid gatuarbeten	Fastighetsägarens ansvar, tillsyn Stadsbyggnadskontoret
Förnyelse av kommunskylten	Kvarstår	Ingår i föreliggande riktlinjer
Öka antalet handikapparkeringsplatser, bredda några till 5 m, 25 st.	12 st. åtgärdade	Avgränsning av åtgärder har skett i dialog med kommunala handikapprådet
Vilplatser, nya soffor på Kungsgatan och frekventerade stråk samt åtgärd av befintliga	Kvarstår	Ingår i föreliggande riktlinjer
Lekplats vid Biblioteket på Esplanaden anpassas för rörelsehindrade	Utfört enligt plan	
Busshållplatser, ombyggnad av samtliga i varierande omfattning	Kvarstår	Avvaktar linjeomläggning
Offentliga toaletter i centrum	-	Separat projekt

3. Prioriterade målområden

Riktlinjerna behandlar tillgänglighetsaspekterna utifrån ett brukarperspektiv där åtgärder prioriteras som gör störst nytta i förhållande till kostnad, är mest efterfrågade av funktionshindergrupperna och är geografiskt avgränsade så att de når flest invånare. När åtgärderna har slutförts i enlighet med riktlinjerna är arbetet inte färdigt. Då är det istället dags att utvidga det geografiska området och analysera behovet av ytterligare åtgärder. Största delen av de "enkelt avhjälpna hindren" kan åtgärdas inom det ordinarie arbetet förutsatt att standardlösningar finns framtagna. Riktlinjerna behandlar prioriterade åtgärder där vissa kan betraktas som enkelt avhjälpna enligt Boverkets definitioner medan andra har betydligt större omfattning men prioriteras eftersom de visat sig vara avgörande för att skapa en stad för alla.

3.1 Planering

Prioriteringsordning för enkelt avhjälpna hinder

I BFS 2011:13, HIN 2 (dvs. "Boverkets föreskrifter om allmänna råd och avhjälpande av enkelt avhjälpna hinder") beskrivs de hinder som bedömts vara enkelt avhjälpna och därmed kräver omedelbar åtgärd. Exempel på enkelt avhjälpna hinder är ojämn markbeläggning, bristande kontrastmarkering, bristande skyltning, bristande belysning mm. I författningssamlingen finns efter beskrivning av hinder även "Allmänna råd" för avhjälpandet. Enkelt avhjälpna hinder kan ibland ha direkt anknytning till åtgärder för drift och underhåll. Inom arbetet med "Staden för alla" ska därför i ett inledande skede en sammanställning göras av de åtgärder som är möjliga eller bör utföras inom driftansvaret. Åtgärderna ska prioriteras efter var de kan bedömas göra störst nytta.

Utveckla en "varbergsmodell" med typlösningar för åtgärd

Gaturummet i Varberg visar i dagsläget en stor variation i utformning beroende på vid vilken tidpunkt de har utförts och vilken standardnivå som då eftersträvades. Ur ett brukarperspektiv finns det en stor nytta med enhetlig utformning medan direktiv genom lagstiftning och handböcker bjuder på många tolkningar och alternativa lösningar. I framställandet av riktlinjerna ingick det att göra en faktasammanställning till projektgruppen där en stor mängd tillämpbara exempel på handböcker, standardritningar och beskrivningar sammanställts och diskuterats. Faktasammanställningen utgör en grund för förvaltningens planeringsarbete med målet att fastställa typlösningar för nedanstående problemområden:

- Åtgärd av korsningar (cirkulationsplatser, signalreglerade korsningar, markerade övergångsställen, förhöjda korsningar, gång- och cykelpassager samt oregrulerade gångpassager)
- Ledstråk för synskadade
- Handikapparkering
- Vilplatser med soffor
- Kriterier för tillgänglig skyltning
- Jämna gångytor för olika miljöer (innerstadsmiljö, ytterområde i tätorten och parker)

Strategisk samverkan

I dialog med Stadsbyggnadskontoret bör en strategi utvecklas för att göra innerstadens fastighetsentréer tillgängliga. Arbetet kan resultera i en policy som beskriver när det är acceptabelt att bygga ramper på utsidan av fastigheten och principer för hur de ska utformas och gestaltas.

Strategi för informationsutbyte med allmänheten

I dialog med informationsenheten och kommunala handikapprådet ska en strategi utvecklas för informationsutbyte med medborgarna. Arbetet omfattar både hur synpunkter från allmänheten ska behandlas och formerna för förvaltningens information till berörda via hemsidan.

3.2 Fysiska åtgärder

3.2.1 Fortsatt utbyggnad av jämna gångytor i innerstaden till ett enhetligt nät

ALM 2 (BFS 2011:5) – 7 § Gångytor

De jämna hållarna som fälls in i innerstadens befintliga gångbanor förbättrar komforten för många. Samtidigt är de avgörande för att personer med nedsatt rörelseförmåga ska kunna röra sig genom innerstaden och komma in i de entréer som är tillgängliga. För att leva upp till lagkraven bör alla gångbanor med ytskikt av gatsten försees med jämna hållar. Arbetet delas upp i nedanstående aktiviteter med fallande prioriteringsordning.

Fortsätta utbyggnaden av jämna hållar

Genom fortsatt utbyggnad av släta stråk på den mest lämpliga sidan av gatan skapas ett sammanhängande nät av jämna gångytor i innerstaden.

Jämna stråk på gågatorna

Gågatorna Kungsgatan och Torggatan försees med jämna stråk i befintlig beläggning. Eftersom de är så välbesökta planeras bredare stråk än på gångbanorna.

Jämna stråk på Stora torget

För att öka tillgängligheten till torghandeln och möjligheten att bekvämt passera över torget fälls jämna stråk in i den befintliga beläggningen.

Kompletterande utlöpare till målpunkter

För att hela förflyttningsskedjan ska bli bekväm för fotgängaren förlängs de jämna stråken till entréer för offentliga inrättningar, handikapparkeringar etc.

Justering av tidigare standard

Innan modellen med tre hållar i bredd togs fram lades några rader smågatsten mellan två släta hållar. Den nu gällande modellen innebär en stor förbättring främst för rollatoranvändare. Med tanke på att andelen äldre ständigt ökar bör utförandet justeras till tre släta hållar i bredd.

3.2.2 Förbättring av handikapparkeringarna i innerstaden

ALM 2 (BFS 2011:5) 16 § Parkeringsplatser för rörelsehindrade med särskilt tillstånd

Översyn av utmärkning och placering

Föreskrifternas ökade krav på fritt sidoutrymme kan leda till en omDispositionering av parkeringsytor eller ändrad placering av handikapplatserna. Samtliga befintliga handikapparkeringar i innerstaden ses över.

Sänkning av kantstöd

Kantstödet till gångbana sänks i bakkanten av varje parkeringsruta.

3.2.3 Översyn av soffor på utpekade stråk

ALM 2 (BFS 2011:5) 15 § Sittplatser

Förbättring av befintliga soffor

Befintliga soffor kompletteras med armstöd, rullstolsplats och hårdgjord yta fram till soffa.

Komplettering med nya vilplatser

Nya vilplatser anläggs för att erbjuda möjlighet till vila var 100:e meter längs de prioriterade stråken utanför innerstaden.

3.2.4 Åtgärd av korsningar i innerstaden och på utpekade stråk

ALM 2 (BFS 2011:5) – 8 § Utjämning mellan gångytor, 11 § Kontraster och markeringar, 12 § Varningsmarkeringar, 14 § Belysning

Kantstödsåtgärder i innerstaden

De påbörjade åtgärderna på innerstadens gatukorsningar med kantstödssänkningar och indikering av kant för synskadade färdigställs.

Åtgärder av korsningar på utpekade stråk

Brister i framkomlighet för rörelsehindrade och synskadade åtgärdas i korsningar längs de utpekade stråken.

4. Ekonomi

Bedömda kostnader för att åtgärda bristande tillgänglighet i innerstaden och på de prioriterade stråken redovisas i nedanstående tabell. Den sammanlagda kostnaden på 11 Mkr baseras på att åtgärderna initieras som egna tillgänglighetsprojekt. Möjligheten att samordna åtgärderna med andra projekt bevakas. Samordning med andra projekt kan ge kostnadslättnader.

Planering

	Kostnadsbedömning
Prioritering enkelt avhjälpna hinder	
Typlösningar	
Strategisk samverkan	
Strategi för information	500 tkr

Fortsatt utbyggnad av släta stråk i innerstaden till ett enhetligt nät

	Kostnadsbedömning
Släta hållar på ena sidan gatan	1 Mkr
Släta stråk på gågatorna	3,5 Mkr
Kompletterande utlöpare till målpunkter	500 tkr
Justera tidigare standard med smågatsten mellan hållarna	625 tkr
Jämna stråk på Stora torget	1,25 Mkr

Förbättring av handikapparkeringarna i innerstaden

	Kostnadsbedömning
Kantstödssänkning mellan körbana och gångbana	240 tkr

Översyn av soffor på utpekade stråk

	Kostnadsbedömning
Förbättring av befintliga soffor	100 tkr
Komplettering med nya vilplatser	900 tkr

Åtgärd av korsningar i innerstaden och på utpekade stråk

	Kostnadsbedömning
Kantstödsåtgärder i innerstaden	450 tkr
Åtgärder av korsningar på utpekade stråk	2,0 Mkr

SUMMA

ca 11 Mkr

Bilaga 1: Lagrumsreferenser

Fortsatt utbyggnad av släta stråk i innerstaden till ett enhetligt nät

ALM 2 (BFS 2011:5)

7 § Gångytor

Gångytor ska utformas så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan ta sig fram och så att personer med rullstol kan förflytta sig utan hjälp.

Gångytor ska vara jämna, fasta och halkfria. På öppna ytor ska särskilda ledstråk finnas.

Allmänt råd

Exempel på gångytor kan vara gångvägar, gångbanor, ramper, trappor och kommunikationsytor på lekplatser. Exempel på öppna ytor kan vara torg och parkeringsplatser. Gångytor bör utformas utan nivåskillnader. Asfalt, betongmarkplattor och släta stenhällar är exempel på lämpliga material. I naturmiljö kan stenmjöl som vattnats för att bli hårt vara ett lämpligt material. I grusytor kan fasta gångytor iordningställas genom ytbehandling. En gångyta bör

- a) vara så horisontell som möjligt – eftersom en längslutning brantare än 1:50 kan vara svår att använda för personer med nedsatt rörelseförmåga,
- b) inte luta mer än 1:50 i sidled,
- c) vara 2,00 meter bred eller vara minst 1,80 meter bred och ha vändzoner med jämna mellanrum,
- d) vid öppningar i t.ex. staket, häckar och dylikt vara minst 0,90 meter bred,
- e) vara fri från hinder,
- f) vara väl åtskild från cykelbana och körbana, samt
- g) särskiljas från möbleringszon med exempelvis avvikande markbeläggning.

När släta gångytor kombineras med ojämna gångytor som har en annan beläggning bör den släta gångytan vara minst 0,90 meter bred och förses med mötesplatser och vändzoner för att fungera t.ex. för personer med rollator.

För krav på utformningen av gångytor och ledstråk så att personer med nedsatt orienteringsförmåga kan ta sig fram, se vidare under 11 och 12 §§.

Förbättring av handikapparkeringarna i innerstaden

ALM 2 (BFS 2011:5)

16 § Parkeringsplatser för rörelsehindrade med särskilt tillstånd

Parkeringsplatser för rörelsehindrade med särskilt tillstånd ska utformas så att de blir användbara för personer med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga. Markbeläggningen på sådana parkeringsplatser skall vara fast, jämn och halkfri.

Där parkeringsplatser för rörelsehindrade med särskilt tillstånd finns skall minst en plats utformas så att den medger att rullstolen, med ramp eller lift, tas in från sidan av ett fordon.

Allmänt råd

Parkeringsplatser för rörelsehindrade med särskilt tillstånd bör anordnas vid viktiga målpunkter, som t.ex. parker, fritidsområden, campingplatser och friluftsbad. Lutningen i längs- eller sidled bör inte vara större än vad som krävs för vattenavrinningen och bör inte överstiga 1:50. Breddmättet på en parkeringsplats som skall medge att rullstolen tas in från sidan bör vara 5,0 m. Breddmättet kan minskas om gångytan bredvid kan tas i anspråk eller om parkeringsplatser för rörelsehindrade finns bredvid varandra.

Översyn av bänkar på utpekade stråk

ALM 2 (BFS 2011:5)

16 § Sittplatser

Sittplatser som kan användas av personer med nedsatt rörelseförmåga ska finnas i anslutning till gångytor och vid viktiga målpunkter.

Allmänt råd

Sittplatser bör exempelvis finnas, på torg, vid hållplatser, på perronger, vid trappor och med jämna mellanrum längs gångvägar och i parker.

En sittplats bör ha ryggstöd och armstöd, ha sitthöjden 0,45–0,50 meter och armstödshöjden 0,70 meter och ha armstöd med framkant som går att greppa om. Armstöden bör nå förbi sittytans framkant. Vid sidan om sittplatsen bör det finnas plats för en rullstol. Sittplatser bör placeras vid sidan av gångytan.

Åtgärd av korsningar i innerstaden och på utpekade stråk

ALM 2 (BFS 2011:5)

8 § Utjämning mellan gångytor

Platser med passage mellan olika typer av gångytor och platser som ansluter till gångytor* ska utformas, placeras och markeras så att de inte medför hinder för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. På dessa platser ska delar av nivåskillnaderna utjämnas med ramp till 0-nivå så att personer med nedsatt rörelseförmåga kan ta sig fram.

* i BFS 2011:5 8 § anges övergångsställen och andra ställen avsedda för gående att korsa gatan som exempel på platser med passage mellan olika typer av gångytor och platser som ansluter till gångytor.

11 § Kontraster och markeringar

Viktiga målpunkter*, gångytor, trappor och ramper ska vara lätta att upptäcka.

* i BFS 2011:5 11 § anges övergångsställen som viktig målpunkt.

12 § Varningsmarkeringar

14 § Belysning

Belysningen på gångytor och vid viktiga målpunkter* skall vara utformad och ha sådan ljusstyrka att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan använda dessa

* i BFS 2011:5 14§ anges övergångsställen som exempel på viktiga målpunkter.

Bilaga 2: Illustration av innerstaden, utpekade stråk och publika målpunkter

Innerstaden och utpekade stråk

Se den lila rutan och de blå stråken på kartan.

Publika målpunkter

a	Sparbankshallen	K	Kungsgatan
b	Sjukhuset	T	Torggatan
c	Håstens torg		
d	Järnvägsstationen		
e _n	Norra fästningshörnan		
e _s	Södra fästningshörnan		
f	Briggen P-hus		
g _H	Hajen (ICA)		
g _L	Lassabacka handelsområde		

a. Sparbankshallen – innerstaden, rutt ca 1,0 km

b. Sjukhuset – innerstaden, rutt ca 1,4 km

c. Håstens torg – innerstaden, rutt ca 1,5 km

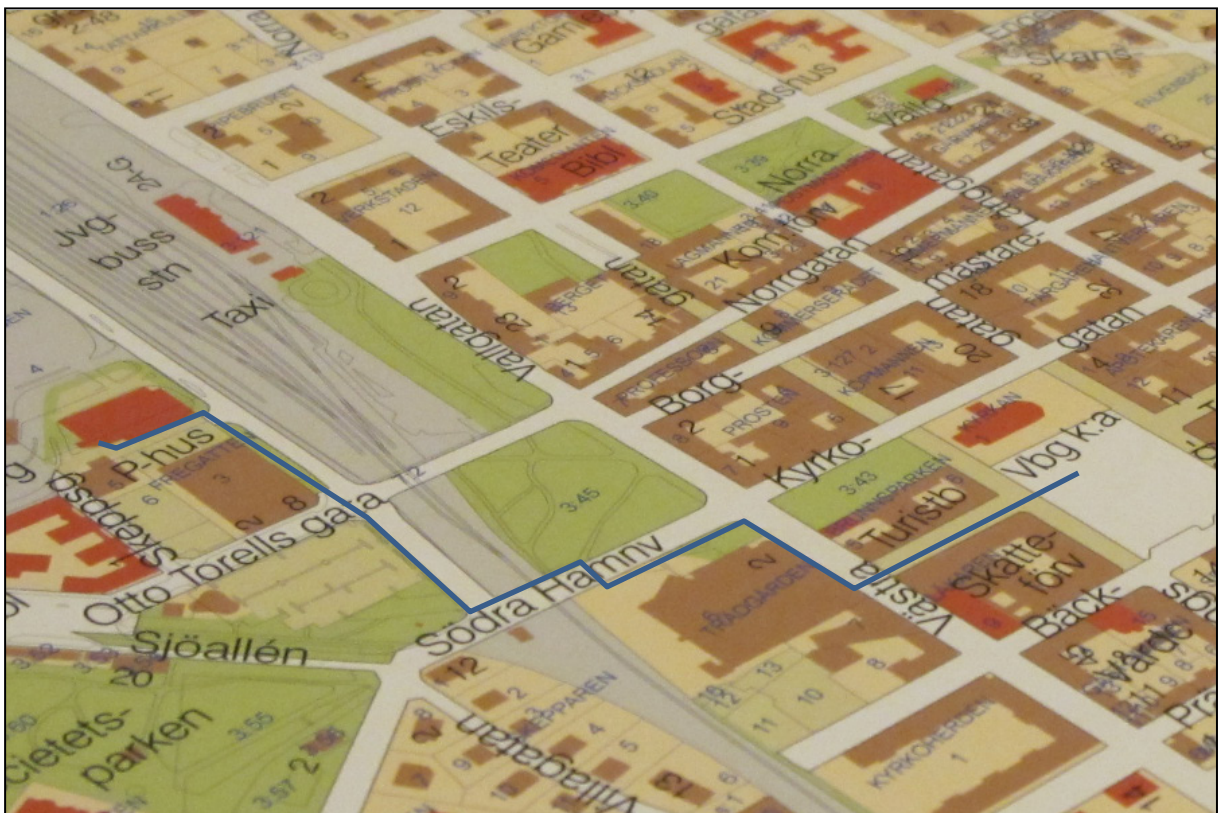
d. Järnvägsstationen – innerstaden (Stora torget), rutt ca 0,5 km

e. Norra resp. södra fästningshörnan – innerstaden (Stora torget), rutt ca 0,8 km resp. 0,8 km

f. Briggen P-hus – innerstaden (Stora torget), rutt ca 0,6 km

g. Hajen (ICA) resp. Lassabacka handelsområde – innerstaden, rutt ca 1,2 km resp. 1,9 km (gemensam rutt från Hajen)

Rutt fortsätter ovan höger

”Staden för alla – Riktlinjer för ökad tillgänglighet och användbarhet på allmän plats i Varbergs tätort” pekar ut riktningen för Hamn- och gatuförvaltningens arbete med tillgänglighetshöjande åtgärder. Prioriterade målområden presenteras tillsammans med översiktliga kostnadsbedömningar som underlag för budgetbeslut.

Kontakt

Varbergs kommun
Hamn- och Gatuförvaltningen
432 80 Varberg

Telefon: 0340 - 880 00 (växel)

Fax: 0340 - 67 64 52

E-postadress: ks@varberg.se

Hemsida: www.varberg.se